

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Minkä Valtion Lainsäädäntöä Sovelletaan?](#) > Gibraltar

Minkä valtion lainsäädäntöä sovelletaan?

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Gibraltar

1 Voimassa olevien lainvalintasääntöjen lähteet

1.1 Kansalliset säännöt

Gibraltarin lainvalintasäännöt, jotka koskevat tällä hetkellä sovellettavaa lainsäädäntöä, johtuvat pääasiassa suoraan sovellettavista EU:n säädöksistä. Siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa nämä ovat asetus (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista ja asetus EY N:o 864/2007 (Rooma II) sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista. Sopimuksista (sovellettava laki) annettu laki (*The Contracts (Applicable Law) Act*), jolla panttiin täytäntöön vuoden 1980 Rooman yleissopimus, on edelleen merkityksellinen ennen 17 päivää joulukuuta 2009 tehtyihin sopimuksiin nähden (Rooma I -asetusta sovelletaan kyseisenä päivänä tai sen jälkeen tehtyihin sopimuksiin). Asetusta sovelletaan tapauksiin, joissa vahinko on tapahtunut 11 päivän tammikuuta 2009 jälkeen. Perinteisiä common law'n (oikeuskäytännön) sääntöjä sovelletaan edelleen kunnianloukkauksikomuksiin sekä perintö- ja varallisuus oikeuteen. Esimerkiksi sopimuksista (sovellettava laki) annettulla lailla toteutetaan sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista vuonna 1980 tehtyä Rooman yleissopimusta.

Perheasioissa sovellettavaa lakia koskevien sääntöjen lähteenä on yleensä common law joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Gibraltarin lakia sovelletaan yleensä perheasioissa, lukuun ottamatta vähäisiä poikkeuksia common law'ssa (esimerkiksi avioliiton mitättömyyden yhteydessä) tai statute law -säädöskokoelmassa (esimerkiksi elatusavun yhteydessä elatusavusta annetun lain (*Maintenance Act*) ja elatusavun vastavuoroisesta täytäntöönpanosta annetun lain (*Maintenance Orders (Reciprocal Enforcement) Act*) nojalla). EU:n asetuksen (EY) N:o 2201/2003 ja 19. lokakuuta 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa huoltajuutta ja lastensuojelua koskevissa asioissa sovellettavan lainsäädännön säännöt sisältyvät vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen nojalla perheoikeudellisista menettelyistä (lapset) vuonna 2011 annettuihin sääntöihin (*Family Proceedings (Children) (1996 Hague Convention) Rules 2011*) ja vuoden 1996 yleissopimuksen 15 artiklaan eli Gibraltarin lakia sovelletaan vähäisin poikkeuksin.

Gibraltarin lainvalintasäännöt perustuvat sekä säädöskokoelmaan (*statutes*) että oikeuskäytäntöön (*common law*) kuuluviin lähteisiin, joiden painotus vaihtelee oikeudenalojen välillä. Esimerkiksi sopimusasioihin liittyvää lainvalintaa säädellään nyt lähinnä sopimuksista (sovellettava laki) annettulla asetuksella (*Contracts (Applicable Law) Ordinance*). Toisaalta voidaan todeta, että joillakin näistä säädöksistä saatetaan voimaan kansainvälisiä sopimuksia (tällaiset sopimukset, jotka eivät ole suoraan vaikuttavia EU:n säädöksiä, edellyttävät säädöstä tullakseen voimaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja sitä kautta Gibraltarissa). Esimerkiksi sopimuksista (sovellettava laki) annettulla asetuksella saatetaan voimaan sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista vuonna 1980 tehty Rooman yleissopimus.

1.2 Voimassa olevat monenväliset sopimukset

Testamenttimääräysten muotoa koskevista lakiristiriidoista vuonna 1961 tehty Haagin yleissopimus, laajennettu koskemaan Gibraltarissa vuonna 1964

Sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista vuonna 1980 tehty Rooman yleissopimus, laajennettu koskemaan Gibraltaria vuonna 1994 (jonka korvasi Rooma I -asetus 17 päivänä joulukuuta 2009 tai sen jälkeen tehtyjen sopimusten osalta)

Trusteihin sovellettavasta laista ja niiden tunnustamisesta 1 päivänä heinäkuuta 1985 tehty Haagin yleissopimus, laajennettu koskemaan Gibraltaria vuonna 1989

1.3 Pääasialliset voimassa olevat kahdenväliset sopimukset

Tiedossa ei ole kahdenvälisiä lainvalintamääräyksiä sisältäviä sopimuksia, joissa Yhdistynyt kuningaskunta olisi osallisena.

On kuitenkin huomattava, että vaikka vuonna 1980 tehdyssä Rooman yleissopimuksessa ja Haagin yleissopimuksissa sallitaan valtion soveltaa jotakin muuta lainvalintajärjestelmää "sisäisiin" ristiriitoihin, kuten Englannin ja Walesin ja Skotlannin lakien välisiin ristiriitoihin, Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt olla käyttämättä tätä välinettä. Näin ollen Rooman yleissopimuksen (ennen 17 päivää joulukuuta 2009 tehtyjen sopimusten osalta) ja Haagin yleissopimusten sääntöjä sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan eri lainkäyttöalueiden välisiin ristiriitoihin sekä kansainvälisiin ristiriitoihin.

2 Lainvalintasääntöjen soveltaminen

2.1 Tuomarin velvollisuus soveltaa lainvalintasääntöjä omasta aloitteestaan

Yleisesti katsotaan, että lainvalintasääntöjä sovelletaan vain, jos ainakin yksi osapuolista on vedonnut niiden soveltamiseen. Jos siihen ei ole vedottu tai jos vieraan valtion lain sisällöstä ei ole tyydyttävää näyttöä, tuomari soveltaa asiaan yleensä Gibraltarin lakia. Tämä sääntö liittyy todisteluun ja menettelyihin, joten siihen eivät vaikuta EU:n asetukset, vuonna 1980 tehty Rooman yleissopimus tai muut vastaavat lähteet.

2.2 Renvoi

EU:n asetuksissa suljetaan pois takaisin- ja edelleenviittausperiaatteen (renvoi) soveltaminen tapauksissa, joita säännellään EU:n lainvalintasäännöillä, ja tämä oli vallitseva näkemys myös sopimuksista (sovellettava laki) annettussa laissa. Näin ollen jos gibraltarlainen lainvalintasääntö veloitteen rikkomisesta johtuvassa vahingonkorvausasiassa viittaa Ranskan lainsäädäntöön, sovelletaan Ranskan kansallista lakia, vaikka ranskalainen tuomioistuin olisi soveltanut jonkin toisen maan lakia. Yksi perustelu, jonka nojalla takaisin- ja edelleenviittausta ei käytetä näillä aloilla, näyttäisi olevan se, että sen soveltaminen kumoaisi statute law'ssa vahvistetut monimutkaiset säännöt.

Takaisin- ja edelleenviittauksen rooli muilla oikeudenaloilla on nyt jokseenkin vähäinen, ja joissakin tapauksissa se ei ole täysin selvä. Voidaan sanoa, että takaisin- ja edelleenviittausta sovelletaan ulkomailla sijaitsevaan maa-alueeseen, johon sovelletaan Gibraltarin lain nojalla omaisuuden sijaintipaikan lakia (lex rei sitae). Tällaisissa tapauksissa on olemassa käytännöllinen tarve soveltaa samaa lakia kuin siinä tuomioistuimessa, jonka lainkäyttöalueella kiinteistö sijaitsee, jotta voidaan kasvattaa sitä mahdollisuutta, että mahdollinen kiinteistöä koskeva gibraltarlaisen tuomioistuimen päätös tulee voimaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ulkomailla sijaitsevaa aineellista irtainta omaisuutta koskevissa päätöksissä viittaus omaisuuden sijaintipaikan lakiin ei yleensä sisällä takaisin- ja edelleenviittausta.

Perheasioissa on jonkin verran oikeuskäytäntöä, jonka mukaan takaisin- ja edelleenviittausperiaatetta voidaan soveltaa tietyissä olosuhteissa.

On kuitenkin huomattava, että monissa tapauksissa ulkomaisten lainvalintasääntöjen sisällön selvittäminen on kallista ja osapuolet päättävät usein olla vetoamatta niiden soveltamiseen (ks. edellä kohta 2.1). Takaisin- ja edelleenviittauksen soveltamisesta on käyty vilkasta akateemista keskustelua. Lakiristiriitoja koskevissa sääöksissä vallitseva näkemys on, että takaisin- ja edelleenviittausta ei sovelleta. Näin ollen jos gibraltarlainen lainvalintasääntö veloitteen rikkomisesta johtuvassa vahingonkorvausasiassa viittaa Ranskan lainsäädäntöön, sovelletaan Ranskan kansallista lakia, vaikka ranskalainen tuomioistuin olisi soveltanut jonkin toisen maan lakia. Yksi perustelu, jonka nojalla takaisin- ja edelleenviittausta ei käytetä näillä aloilla, näyttäisi olevan se, että sen soveltaminen kumoaisi statute law'ssa vahvistetut monimutkaiset säännöt.

Takaisin- ja edelleenviittausta näytetään kuitenkin sovellettavan irtaimen ja kiinteän omaisuuden perimyksen ja tällaisen omaisuuden mahdolliseen siirtoon yleensä, jos Gibraltarin lainvalintasäännöissä on viitattu kotipaikan lakiin tai kiinteän omaisuuden sijaintipaikan lakiin, sekä perheoikeudellisiin asioihin (joissa viitataan kotipaikan lakiin). Tällaisissa tapauksissa on olemassa käytännöllinen tarve soveltaa samaa lakia kuin siinä tuomioistuimessa, jonka lainkäyttöalueella kiinteistö sijaitsee, jotta voidaan kasvattaa sitä mahdollisuutta, että mahdollinen kiinteistöä koskeva gibraltarlaisen tuomioistuimen päätös tulee voimaan. On kuitenkin huomattava, että monissa tapauksissa ulkomaisten lainvalintasääntöjen sisällön selvittäminen on kallista ja osapuolet päättävät usein olla vetoamatta niiden soveltamiseen (ks. edellä kohta 2.1).

2.3 Liittymän muuttuminen

Ongelma ratkaistaan määrittelemällä jokaisessa lainvalintasäännössä ajankohta, jona liittymää tarkastellaan. Esimerkiksi irtaimen omaisuuden siirtojen yhteydessä sovellettava laki on se, jota sovelletaan kyseisen irtaimiston sijaintipaikassa siirron ajankohtana, jos kyseisen toimen väitetään vaikuttaneen irtaimen omaisuuden omistusoikeuteen.

2.4 Poikkeukset normaaliin lainvalintasääntöjen soveltamiseen

Perinteisten sääntöjen mukaan Gibraltarin tuomioistuimet voivat kieltäytyä soveltamasta vieraan valtion lakia, joka on vastoin Gibraltarin oikeusjärjestyksen perusteita. Kynnys on kuitenkin hyvin korkea, esimerkiksi silloin, kun se johtaisi tulokseen, joka on *täysin gibraltarlaisen tuomioistuimen oikeudenkäytön perustavanlaatuisen vaatimusten vastainen*. Yhdistyneen kuningaskunnan kansainväliset velvoitteet, erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimus, vaikuttavat Gibraltarin oikeusjärjestyksen perusteisiin. Ihmisoikeuksien loukkaukset ovat yksi tunnettu esimerkki oikeusjärjestyksen perusteista tehtävästä poikkeuksesta. Toinen esimerkki on se, että laki *rikkoo räikeästi kansainvälisen oikeuden keskeisiä sääntöjä* (esimerkiksi Irakin vuonna 1990 toteuttama Kuwaitin miehitys).

Lisäksi Rooma I- ja Rooma II -asetuksissa säädetään nyt oikeuspaikan ensisijaisten pakottavien sääntöjen soveltamisesta riippumatta siitä, mitä lakia sopimukseen muutoin sovelletaan. Nämä säännöt kuuluvat yleensä kuluttaja- ja työoikeuden alaan tai jotakin kansainvälistä yleissopimusta täydentävään lainsäädäntöön.

2.5 Vieraan valtion lain sisällön selvittäminen

Vieraan valtion lain sisältö on selvitettävä kuten tosiseikan sisältö. Näin ollen vieraan valtion lain sisällön selvittäminen on osapuolten velvollisuus; tuomarit eivät saa itse tutkia vieraan valtion lain sisältöä. Jos osapuolten toimittama näyttö on ristiriidassa, tuomari voi arvioida asiantuntijoiden uskottavuutta ja ottaa huomioon ensisijaisen näytön (esimerkiksi vieraan valtion säädökset ja oikeustapaukset), erityisesti silloin, kun ne on kirjoitettu englanniksi ja niissä käytetään gibraltarlaiselle tuomarille tuttuja käsitteitä.

Vieraan valtion lain sisältö selvitetään yleensä asiantuntijatodistelulla. Vieraan valtion säädöstekstin, oikeustapauksen tai viranomaisen antaman tekstin toimittaminen tuomioistuimeen ei riitä. Asiantuntijatodisteita vieraan valtion lain sisällöstä voi antaa kuka tahansa, joka *tietämyksensä tai kokemuksensa ansiosta on siihen riittävän pätevä*, riippumatta siitä, voiko hän harjoittaa lainopillista ammattia kyseisellä lainkäyttöalueella. Useimmiten asiantuntijat ovat kuitenkin kyseisen lainkäyttöalueen tutkijoita tai oikeusalan ammattilaisia. Jos vieraan valtion lain sisältö on selvitetty aikaisemmassa oikeustapauksessa Gibraltarissa tai Englannissa, kyseiseen tapaukseen voidaan viitata näyttönä vieraan valtion lain sisällöstä, ja voidaan olettaa, että se on sama kuin aikaisemmassa tapauksessa oli selvitetty, jollei toisin näytetä.

Todistustaakka on vieraan valtion lakiin vetoavalla osapuolella. Jos vieraan valtion lakia ei ole selvitetty tyydyttävästi, yleissääntönä on, että silloin noudatetaan Gibraltarin lakia. Niissä tapauksissa, joissa ei ole syytä ajatella, että vieraan valtion laki muistuttaisi millään muotoa Gibraltarin lakia (esimerkiksi toisen eurooppalaisen lainkäyttöalueen verosäädös), kanne voidaan kuitenkin hylätä.

3 Lainvalintasäännöt

3.1 Sopimusvelvoitteet ja oikeustoimet

Kaikissa sopimusvelvoitteita ja lainvalintaa koskevissa tapauksissa Rooma I -asetusta sovelletaan suoraan. Rooma I -asetuksen lainvalintasääntöjä voidaan soveltaa myös tapauksiin, joita Gibraltarin kansallisessa

lainsäädännössä ei katsota sopimusoikeudellisiksi (esimerkiksi silloin, kun sopimus ei ole vastikkeellinen vaan kyse on esimerkiksi lahjasta).

Menettelylliset seikat määräytyvät lex forin (oikeuspaikan laki) mukaan. Näin ollen vahinkojen määrän (mutta ei vahinkojen tyyppin) ja todistelukeinojen arviointia säätelee oikeuspaikan laki. Vanhentumisajat ovat olennaisia, joten sopimusvelvoitteiden osalta ne määrittellään asetuksen nojalla sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Tärkeimmät sisältöä koskevat säännöt ovat seuraavat.

Jos osapuolet ovat tehneet nimenomaisen lainvalinnan tai lainvalinta voidaan osoittaa kohtuullisen varmasti, tätä lakia sovelletaan. Valinta osoitetaan todennäköisesti kohtuullisella varmuudella, jos sopimus on vakiomuotoinen ja tähän muotoon tiedetään sovellettavan tiettyä lakia (esimerkiksi Lloyd'sin merivakuutuskirja) tai kun otetaan huomioon osapuolten väliset aiemmat toimet. Jos oikeuspaikasta on tehty sopimus, se riittää usein osoittamaan, että tarkoitus oli valita kyseisen tuomioistuimen laki, mutta näin ei aina ole. Jos välimiesmenettelyä koskevassa sopimuksessa täsmennetään välimiesten valintakriteerit, tämä mahdollistaa helpommin päätelmän lainvalinnasta, mutta jos välimiesten nimittäminen jätetään kansainvälisen elimen tehtäväksi, on paljon epätodennäköisempää, että valinta on osoitettu kohtuullisella varmuudella.

Valinnanvapautta on rajoitettu monella tapaa. Ensinnäkin kuluttaja- ja työsopimuksissa lainvalinta ei voi estää kuluttajaa tai työntekijää saamasta sen lain nojalla voimassa olevien pakottavien sääntöjen antamaa suojaa, jota tapaukseen olisi sovellettu, jos nimenomaista lainvalintaa ei olisi tehty. Toiseksi, jos kaikki tilanteen osatekijät liittyvät yhteen maahan, eri lain valinta ei voi estää kyseisen maan pakottavien sääntöjen vaikutusta. Kuluttajia suojataan myös vakuutus sopimukseen liittyvillä säännöillä. On myös huomattava, että jos valinnan vaikuttavuudesta on erimielisyyttä (esitetään esimerkiksi väite pakottamisesta), kysymys siitä, oliko tällainen valinta vaikuttava, ratkaistaan oletetusti sovellettavan lain mukaan (eli sen lain, joka säätelisi sopimusta, jos valinta olisi pätevä), paitsi jos se olisi "kohtuutonta" (jolloin voidaan soveltaa sen osapuolen asuinpaikan lakia, joka väittää, ettei ole antanut suostumustaan).

Tapauksissa, joissa ei ole tehty nimenomaista lainvalintaa tai sellaista, joka voidaan osoittaa kohtuullisella varmuudella, Rooma I -asetuksessa säädetään erityisistä säännöistä sopimuksen tyyppin mukaan, mutta jos nämä säännöt eivät ole sitovia, laki on yleensä luonteenomaisen suorittajan asuinpaikan laki. Luonteenomaista suorittajaa ei aina ole helppo määrittää, mutta se on yleensä osapuoli, joka ei maksa tavarasta tai palvelusta (esimerkiksi tuotteen myyjä, lainanantaja pankkitapahtumassa tai takaaja takaussopimuksessa ovat luonteenomaisia suorittajia). Tämä oletamus voidaan kumota sen maan hyväksi, johon sopimus liittyy läheisemmin.

3.2 Sopimukseen perustumattomat velvoitteet

Sopimukseen perustumattomien velvoitteiden osalta useimmissa tapauksissa sovelletaan Rooma II -asetusta. Lakia sovelletaan ainoastaan sellaisiin vahingonkorvauskysymyksiin, jotka eivät kuulu asetuksen soveltamisalaan, ja kunnianloukkausta säädellään edelleen common law'n avulla (ks. jäljempänä). Myös vanhentumisajat määräytyvät sovellettavan lain mukaan.

Rooma II -asetuksen mukaan yleinen sääntö on soveltaa vahingon syntymispaikan lakia. Erityissäännöissä määritetään tietyntyyppisiin sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettava laki. Tämä koskee muun muassa tuotevastuuta, vilpillistä kilpailua, ympäristöön liittyviä vahingonkorvauksia ja teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyviä vahingonkorvauksia. Asetuksessa annetaan myös osapuolille mahdollisuus valita sovellettava laki tietyissä olosuhteissa, mutta tätä säännöstä ei voida käyttää EU:n tai kansallisen lainsäädännön pakottavien sääntöjen välttämiseksi. On huomattava, että vahinkojen arviointi kuuluu sovellettavan lain soveltamisalaan.

Kuten edellä todettiin, kunnianloukkaukseen (joka sisältää omaisuutta koskevan herjauksen (*slander of title, slander of goods*), panettelun ja kaikki vieraan valtion oikeuden mukaiset vaatimukset, *jotka vastaavat [tällaista] vaatimusta tai ovat luonteeltaan sen mukaisia*) sovelletaan edelleen common law'ta. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan "double actionability" -sääntöä: vahingonkorvauskanne voidaan nostaa Gibraltarissa vain, jos se voidaan nostaa siviilikanteena sen vieraan valtion lainkäyttöalueen lain mukaan, jossa teko (yleensä julkaisu) on tapahtunut, ja jos teko olisi tapahtunut Gibraltarissa, siitä voitaisiin nostaa siviilikanne Gibraltarin lain mukaan. Tämä sääntö on pidetty voimassa tiedotusvälineiden organisaatioiden painostettua siihen pelätessään vieraiden valtioiden sortavien lakien soveltamista. Tähän sääntöön on kuitenkin olemassa poikkeus: jos toisella maalla on merkittävämpi suhde tapahtumaan ja osapuoliin, sovelletaan sen sijaan kyseisen lainkäyttöalueen lakia. On huomattava, että tämä oikeudenala on erityisen epävarma.

Trustien hallinnointiin sovellettavaa lakia säädellään trusteeista annetulla lailla (*Trustees Act*), jolla pannaan täytäntöön trusteeihin sovellettavasta laista tehty Haagin yleissopimus. Sen mukaan sovellettava laki on toimitsijamiehen valitsema tai, jos tällaista valintaa ei ole tehty, laki, johon trusti on läheisimmin sidoksissa. Laissa määritellään trustin pätevyys, sen rakenne, vaikutukset ja hallinnointi.

3.3 Henkilöoikeudellinen asema ja sen vaikutus henkilötietoihin (nimi, asuin- ja kotipaikka, oikeuskelpoisuus)

Henkilön syntyessä hänen kotipaikkansa (*domicile of origin*) on sama kuin lapsen isän kotipaikka lapsen syntymähetkellä, jos lapsi on aviolapsi. Jos lapsi on syntynyt avioliiton ulkopuolella tai isä on syntymähetkellä kuollut, lapsen kotipaikka on sama kuin lapsen äidin. Tätä sääntöä sovelletaan edelleen, kunnes lapsi on 16-vuotias (eli lapsen kotipaikka muuttuu isän tai äidin kotipaikan mukaan).

Kun henkilö on yli 16-vuotias, sovelletaan edelleen *domicile of origin* -sääntöä, jollei hän asetu valitsemaansa kotipaikkaan (*domicile of choice*). Asettuaan valitsemaansa kotipaikkaan henkilön on tosiasiallisesti asuttava asianomaisella lainkäyttöalueella ja aiottava asua siellä toistaiseksi tai pysyvästi. Jos jompikumpi näistä tekijöistä ei enää päde, ei enää sovelleta *domicile of choice* -sääntöä ja kotipaikaksi tulee alkuperäinen kotipaikka.

Vaimon kotipaikka ei enää määräydy aviomiehen kotipaikan perusteella vaan itsenäisesti.

Kelpoisuus tiettyjen oikeustoimien tekemiseen (esimerkiksi sopimiseen, testamentin tekemiseen tai avioliiton solmimiseen) määräytyy kyseistä aluetta koskevien sääntöjen mukaan, ja sitä käsitellään asianomaisissa kohdissa.

3.4 Vanhempi-lapsi-suhteen vahvistaminen, mukaan lukien adoptio

Huoltajuuteen ja lastensuojeluun liittyvät asiat määräytyvät yleensä Gibraltarin lainsäädännön mukaan. Poikkeuksia ovat esimerkiksi (edellä käsitellyt) vuoden 1996 Haagin yleissopimukseen liittyvät ja Bryssel II a -asetuksen soveltamisalaan kuuluvat asiat. Aviolapsi- ja adoptioasiat määräytyvät myös yleensä Englannin lainsäädännön mukaan, tietyin poikkeuksin.

3.5 Avioliitto, avoliitto, muu parisuhde, avioero, asumusero, elatusvelvollisuus

Avioliiton muodollista pätevyyttä koskee yleensä avioliiton solmimispaikan laki tietyin poikkeuksin.

Henkilön kelpoisuus solmia avioliitto määräytyy yleensä asianomaisen henkilön kotipaikan mukaan avioliittoa välittömästi edeltävänä ajankohtana. Tässä laissa säädetään muun muassa siitä, ovatko osapuolet antaneet suostumuksensa, ikävaatimuksista ja siitä, kenen perheeseen laajassa mielessä kuuluvan henkilön kanssa ei saa solmia avioliittoa. Ikää koskeva erityisedellytys on, että avioliitto ei ole pätevä, jos jompikumpi puolisoista oli avioliiton solmimishetkellä alle 16-vuotias ja hänen kotipaikkansa on Gibraltariassa. Avioliitto voidaan kuitenkin solmia, jos ennen tapahtumaa haetaan erityisavioliittolupa.

Avioero- tai asumuseroasioissa sovelletaan yleensä Gibraltarin lakia vähäisin poikkeuksin.

Elatusvelvoitteiden osalta sovelletaan yleensä Gibraltarin lakia tietyin poikkeuksin.

3.6 Avio-oikeuden alainen omaisuus

'Avio-oikeuden alainen omaisuus' ei ole common law'ssa yleisesti tunnettu käsite. Avioeroa, asumuseroa tai vihkimisen mitättömyyttä koskevissa taloudellisissa kysymyksissä tai elatusapuasioissa Gibraltarin tuomioistuimet soveltavat yleensä Gibraltarin lakia tai Englannin ja Walesin lakia, kun se on mahdollista, vähäisin poikkeuksin.

3.7 Testamentit ja perinnöt

Lakimääräisen perimyksen tapauksessa (eli kun testamenttia ei ole) sovelletaan irtaimen omaisuuden perintösaantoon testamentin tekijän kuolinhetken kotipaikan lakia ja kiinteän omaisuuden perintösaantoon kiinteistön sijaintipaikan lakia.

Jos testamentti on olemassa (testamenttiin perustuva perimys), testamentin tekijän kelpoisuus tehdä

testamentti irtaimesta omaisuudesta määritellään sen lain mukaan, jota sovelletaan testamentin tekijän kotipaikassa testamentin tekohetkellä. Testamentin saaja on kelpoinen vastaanottamaan irtainta omaisuutta, jos hän on kelpoinen joko oman kotipaikkansa tai testamentin tekijän kotipaikan lain mukaan. Kiinteän omaisuuden sijaintia ei koske mikään tietty oikeuslähde, mutta sijaintipaikan laki olisi todennäköisin tulos, ja se määrittää todennäköisesti myös testamentin saajan kelpoisuuden saada kiinteää omaisuutta perintönä.

Vuonna 2009 annetun testamenttilain (*Wills Act 2009*) mukaan testamentti on muodollisesti pätevä (esimerkiksi todistajien oikea määrä), jos se on jonkin seuraavista laeista mukainen: testamentin tekopaikan laki (yleensä paikka, jossa testamentti allekirjoitettiin ja jossa todistajat olivat) testamentin tekohetkellä; testamentin tekijän testamentin tekohetken kotipaikan, tavanomaisen asuinpaikan tai kotimaan laki; testamentin tekijän kuolinhetken kotipaikan, tavanomaisen asuinpaikan tai kotimaan laki. Testamentti on myös muodollisesti pätevä kiinteistön saantoa ajatellen, jos se täyttää kiinteistön sijaintipaikan laissa asetetut edellytykset (näin suljetaan pois takaisin- ja edelleenviittausten soveltaminen, vaikka se koskeekin kiinteää omaisuutta).

Irtainta omaisuutta koskeva testamentti on aineellisesti pätevä (esimerkiksi testamentilla siirrettävää määrää koskevat rajoitukset), jos se on kuolinhetkellä testamentintekijän kotipaikan lain mukainen. Kiinteää omaisuutta koskeva testamentti on aineellisesti pätevä, jos se on sen lainkäyttöalueen lain mukainen, jossa omaisuus sijaitsee, eli sen kansallisen oikeusjärjestelmän, mitä sijaintipaikan laissa sovellettaisiin.

Testamenttia tulkitaan testamentin tekijän tarkoittaman lain mukaan, jonka oletetaan olevan hänen kotipaikkansa laki testamentin tekopäivänä. Tämä oletamus on ensivaikutelmaan perustuva sääntö, joka voidaan syrjäyttää näytöllä siitä, että testamentin tekijä on selvästi harkinnut ja tarkoittanut, että hänen testamenttiaan olisi tulkittava toisen oikeusjärjestelmän mukaisesti. Kiinteään omaisuuteen voidaan soveltaa seuraavaa lisärajoitusta: jos sijaintipaikan laissa ei sallita tai tunnusteta tällaisesta tulkinnasta aiheutuva etua, sovelletaan viimeksi mainittua lakia.

Testamentin väitetyn peruuttamisen pätevyys määräytyy testamentin tekijän peruuttamishetken kotipaikan lain mukaan (on huomattava, että Gibraltarin kansallisen lainsäädännön, jos sitä sovelletaan, mukaan avioliitto kumoaa testamentin, paitsi jos voidaan osoittaa, että testamentti on nimenomaisesti tehty avioliittoa harkittaessa). Jos kuitenkin väitetään, että peruutus on tehty myöhemmällä testamentilla (toisin kuin esimerkiksi repimällä testamentti palasiksi), se, kumoaako tämä toinen testamentti aiemman, määräytyy toisen testamentin muodolliseen pätevyteen sovellettavien lakien mukaan. Jos on epäselvää, kumoaako toinen testamentti aiemman, tulkintakysymys määräytyy testamentin tekijän tarkoittaman lain mukaan, jonka oletetaan olevan hänen kotipaikkansa laki toisen testamentin tekopäivänä.

3.8 Kiinteä omaisuus

Omaisuusasiat jaetaan irtaimen ja kiinteän omaisuuteen. Omaisuuden sijaintipaikan laki määrää, onko omaisuus irtainta vai kiinteää.

Kiinteän omaisuuden osalta sovellettava laki on omaisuuden sijaintipaikan laki, ja takaisin- ja edelleenviittausta sovelletaan. Tämä koskee kaikkia liiketoimeen liittyviä kysymyksiä, kuten kelpoisuutta, muodollisuuksia ja aineellista pätevyyttä. On syytä huomata, että maa-alueiden ja muiden kiinteiden omaisuserien siirron ja siirron osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia säätelevän sopimuksen välillä on tietenkin ero. Viimeksi mainittua säätelevät erilliset sovellettavat oikeussäännöt (erityisesti Rooma I -asetuksen mukaiset).

Aineellisen irtaimen omaisuuden siirtoa koskevissa omistusoikeudellisissa kysymyksissä (toisin kuin sopimusperusteisissä kysymyksissä) sovelletaan yleensä sen paikan lakia, jossa kiinteistö sijaitsi sen tapahtuman ajankohtana, jonka väitettiin vaikuttaneen sen omistusoikeuteen. On epäselvää, sovelletaanko tässä tilanteessa takaisin- ja edelleenviittausta, ja Gibraltarin tuomioistuinten ensimmäisen oikeusasteen päätösten yleinen vaikutus viittaa siihen, ettei näin ole. Tämän yleissäännön mukaisesti hankitun aineellisen omaisuuden omistusoikeus tunnustetaan päteväksi Gibraltarissa, jos irtain omaisuus poistetaan siitä maasta, jossa se oli omistusoikeutta hankittaessa, paitsi jos ja kunnes kyseisen omistusoikeuden kumoa sen maan lainsäädännön mukaisesti hankittu uusi omistusoikeus, johon omaisuus on siirretty. Erityinen poikkeus aineellista irtainta omaisuutta koskevaan yleissääntöön liittyy tilanteeseen, jossa aineellinen omaisuus on kuljetuksessa eikä sen sijainti ole osapuolten tiedossa tai on väliaikainen. Tällöin siirto, joka on pätevä siirtoon sovellettavan lain nojalla, on voimassa Gibraltarissa.

Kun kyse on aineettoman irtaimen omaisuuden luovutuksesta, luovuttajan ja luovutuksen saajan välinen suhde

perustuu sopimukseen (kuten useimpien velkojen kohdalla) ja kysymys liittyy ainoastaan itse luovutuksen pätevyteen ja vaikutukseen, sovelletaan Rooma I -asetusta.

On huomattava, että aineettoman omaisuuden luovutusta ja siirtoa koskevia lainvalintasääntöjä on vaikea tiivistää, eikä yksikään lainvalintasääntö kata niitä kaikkia. Tämä johtuu lähinnä siitä, että aineettomien hyödykkeiden luokka kattaa hyvin monenlaisia oikeuksia, joista kaikki eivät perustu sopimukseen. Aineettoman irtaimen omaisuuden osalta suositellaan asiantuntijaneuvontaa.

3.9 Maksukyvyttömyys

Yhdistynyt kuningaskunta ja soveltamisalan laajentamisen jälkeen Gibraltar on osapuolena maksukyvyttömyysmenettelyistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1346/2000, jossa säädetään olennaiset säännöt menettelyyn, jossa velallinen menettää osittain tai kokonaan määräysvallan omaisuuteensa ja jossa määrätään selvittäjä, kun velallisen pääasialliset intressit ovat EU:n jäsenvaltiossa (Tanskaa lukuun ottamatta). Jos Gibraltarin tuomioistuimilla on toimivalta (tämä pätee, jos velallisen pääasialliset intressit olivat keskittyneet Gibraltariin, jonka oletetaan olevan rekisteröity toimipaikka), sovelletaan Gibraltarin lakia.

Asetuksen (EY) N:o 1346/2000 soveltamisalaan kuulumattomissa tapauksissa sovelletaan Gibraltarin lakia, jos Gibraltarin tuomioistuimilla on toimivalta (tämä pätee, jos yritys on rekisteröity Gibraltarissa tai Gibraltarissa on henkilöitä, jotka hyötyisivät likvidaatiosta eikä ole perusteltua syytä evätä toimivaltaa).

■ Päivitetty viimeksi: 08/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.